

► 27 Febrero, 2015

CAN MARIO ► L'ESPAI QUE LA FUNDACIÓ VILA CASAS TÉ A LA PALAFRUGELL ACULL UNA MOSTRA D'ESCULTURES DE TOM CARR, UN DELS NOSTRES ARTISTES DE REFERÈNCIA.

Esculpir la llum

TOM CARR

► **Can Mario, Palafrugell.** Plaça de Can Mario, 7. ☎ **Del 14 de febrer al 17 de maig.** Dissabtes d'11 a 14h i de 16,30 a 20,30h. Diumenges d'11 a 14h.

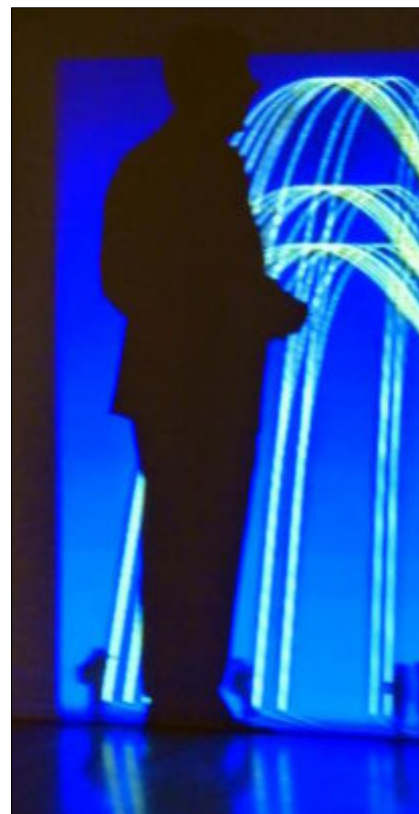
EUDALD CAMPS

■ Tom Carr (Tarragona, 1956) és un escultor contemporani i, justament pel fet de ser «contemporani» (quelcom que implica una responsabilitat ètica i estètica més que no pas una determinada filiació estilística), des de sempre s'ha vist impel·lit a repensar l'escultura a causa, entre moltes altres raons, de la incertesa que acompanya a la mateixa disciplina, com a mínim, des de fa cinquanta anys. Ho explica Rosalind Krauss en un cèlebre assaig titulat *L'escultura en el camp expandit* (1979): «Havíem pensat [davant l'enorme varietat de pràctiques escultòriques] en utilitzar una categoria universal per autenticar un grup de particulars, però ara la categoria ha estat forçada a cobrir tal heterogeneïtat que ella mateixa corre perill de col·lapsar-se»; per això Krauss optava per una definició negativa de l'escultura («escul-

tura és allò que no és ni arquitectura ni paisatge»), i també per això artistes com Barnett Newman podien ironitzar amb frases del tipus: «L'escultura és allò amb el que topes quan retrocedeixes per mirar un quadre». O Robert Morris: «...La condició d'escultura es redueix quasi del tot a la simple determinació que seria tot allò que està a la sala i que no és realment sala».

Sigui com sigui (i aquest punt Tom Carr sembla tenir-lo molt clar), és la formació i no la forma el que és misteriós. Per a Paul Valéry (per posar un exemple de contemporaneïtat llunyana) la qüestió era aquesta: «un cristall, una flor, una clova es desprenen del desordre ordinari del conjunt de les coses sensibles. Són per a nosaltres objectes privilegiats, més intel·ligibles a la vista, tot i que més misteriosos a la reflexió que tots els altres que veiem indistintament»; si més no en un sentit: per més que la geometria –en especial la teoria fractal de Mandelbrot– ha sofisticat el seu discurs a l'hora d'explicar aquells comportaments aparentment irregulars o caòtics que modelitzen fenòmens naturals –i aquí hi

entra des d'una flor fins al moviment brownià o la distribució de les galàxies–, per més que la geometria s'entesta en «descriure, simular o representar», resta per al misteri la formativitat, la necessitat o l'atzar reiterat que empenyen a algú o a alguna cosa a distribuir matèria d'una determinada manera. Valéry posa l'exemple de la clova. Bachelard exclama: «Quina decisió de per vida en l'elecció inicial, que consisteix en saber si la clova es cargolarà cap a la dreta o cap a l'esquerra! [...] Un impuls vital que gira... Quina meravella insidiosa, quina fina imatge de la existència! I quants somnis podrien somiar-se sobre la possibilitat d'una clova esquerrana que derogués la rotació de la seva espècie!» Imatge, aquesta també, insidiosa, però que incorpora, al mateix temps, la marca inequívoca de l'excepcionalitat. És a dir: la formació és misteriosa, però encara ho és més quan representa un parèntesi en la seva espècie o, dit d'una altra manera, quan es dicta amb autonomia les seves pròpies normes. I aquest és, ni més ni menys, el territori genuí de l'art.

► 27 Febrero, 2015

DIARI DE GIRONA

Ho dèiem fa un moment: és la formació i no la forma el que és misteriós. I encara més: qualsevol proposta de Tom Carr no és limitada tan sols als aspectes estrictament materials sinó que aconsegueix fer present un doble moviment –entre la immaterialitat de la llum que fa possible la forma i l'aspecte lúdic de l'art– de manera molt conscient. En aquest sentit, el procés de «desmaterialització» –o de «liquació», com diria Bauman– que ha seguit l'escultura del tarragoní té molt a veure amb la necessitat de vindicar aquells elements intangibles que fan possible, en canvi, una pràctica tradicionalment tan física –o volumètrica– com l'escultura. La paradoxa d'esculpir amb llum té molt a veure amb els intangibles que conformen l'experiència diària de qualsevol espectador corrent. En paraules de Levinas: «L'ull no veu la llum sinó l'objecte en la llum. La visió és, doncs, la relació amb quelcom que s'estableix en el si d'una relació amb allò que no és quelcom. [...] La llum fa aparèixer la cosa a l'expulsar les tenebres, buidant l'espai. Fa sorgir l'espai precisament com a buit. En la mesura que el moviment de la mà que toca travessa el no-res de l'espai, el tacte s'assembla a la visió». La capacitat que demostra Tom Carr per situar en un mateix pla perceptiu la mirada i el tacte o, encara més, per incorporar l'espectador a l'espai de l'obra, és, ni més ni menys, allò que el converteix en un artista contemporani.